

آیات ایستادگی - قسمت ۱۲ (آزمایش مؤمنان - ۱)

حجت الاسلام والمسلمین عبدالله حاجی صادقی

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ. الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ.»

عرض کردیم حوادث عالم هدفمند است؛ تلخی و شیرینی‌اش هدف دارد. اولین هدف را از قرآن استفاده کردیم که سختی و شادی برای آزمودن، امتحان کردن و آشکار کردن است. دومین مطلبی که در سوره آل عمران و در همین آیه «وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ» بیان می‌شود، بعد از عبارت «وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا»، بسیار لطیف است: «وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ». خدا سختی‌ها و جنگ‌ها را پیش می‌آورد تا به عده‌ای از شما که شایستگی دارید، بالاترین هدیه را بدهد؛ یعنی از بین شما افراد ممتاز را گلچین کند و آن مقام «شهادت» است.

نگاه قرآن به شهادت:

نگاه قرآن به شهادت این است که شهادت گلچین کردن و هدیه خداست: «فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ». عزیزان! در ادبیات قرآن، شهید ناکام نیست، بلکه کامیاب است. گفتمان شهادت، گفتمان جشن و پیروزی است، نه گفتمان غم و غصه. به همین دلیل به ما گفته‌اند شهادت برای شهید مبارک است و هیچ هدیه‌ای بالاتر از آن نیست؛ فوز و درجه‌ای است که مافوقی ندارد. اگر خداوند با دیگر انسان‌های پاک، خوب و مقرب از و رای حجاب صحبت می‌کند، اما راجع به شهید می‌گوید به «وجه الله» نظر می‌کند؛ و این خیلی حرف بزرگی است.

شهادت؛ گذار از حیات حیوانی به حیات طیبه:

شهادت یعنی گذشتن از حیات حیوانی و مادی، و رسیدن به حیات طیبه. حیات حقیقی و انسانی آنجاست. چقدر معامله زیبایی است که انسان این حیات کوتاه زمینی و حیوانی را — که در آن با بقیه موجودات شریک هستیم — بدهد و حیات «عِنْدَ رَبِّهِمْ» (نزد پروردگار) را به دست بیاورد. شهادت یعنی رسیدن به مقصد.

اجازه دهید این جمله را کمی توضیح دهم؛ خدا می‌گوید: «ای انسان! شما را از سنبل زشتی‌ها (حَمًا مَسْنُونًا) و از سنبل زیبایی‌ها (روح خودم) خلق کردم. تو را روی زمین خاکی گذاشتم، اما گفتم خاک مبدأ توست، مقصد تو نیست. آفریدمت که حرکت کنی و به من نزدیک شوی. هرچه به خدا نزدیک‌تر شوی، قیمتی‌تر

می‌شوی.» لذا خداوند در قرآن می‌گوید بدترین جنبنده عالم انسانی است که در خاک بماند و بالا نیاید، و برترین موجود عالم نیز انسان است؛ یعنی همه‌چیز بستگی به این حرکت و مسیر دارد.

خب خدایا چگونه بیاییم؟ می‌فرماید نماز و روزه ابزار تقرب هستند، اما برای هیچ‌کدام وعده قطعی رسیدن به مقصد را نمی‌دهد، بلکه می‌گوید «لَعَلَّكُمْ» (شاید به جایی برسید). اما راجع به شهادت می‌گوید «عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ»؛ خیلی تعبیر زیباست، یعنی به مقصد رسید. شهادت یک امتیاز است. خدا می‌گوید من جنگ‌ها و سختی‌ها را پیش می‌آورم تا عده‌ای پاداش خود را دریافت کنند و مزد جهادشان را بگیرند.

پاداش مجاهدان:

لذا می‌بینیم رهبر عزیز و امام شهیدمان و همه این شهدای عزیز... من یادم نمی‌رود، حاج قاسم دیگر طوری شده بود که تنها آرزوی شخصی‌اش شهادت بود؛ بقیه فرماندهان هم همین‌طور بودند. واقعاً لطیف است این تعبیر قرآن که من اصلاً حادثه «أُحُد» را پیش آوردم تا حمزه مجاهد با آن صحنه‌های افتخارآفرین را به مقصد برسانم و پاداشش را بدهم؛ دیگر وقت مزدش رسیده بود.

به خانواده معظم شهدا باید گفت: سرتان را بلند کنید، عزیز شما به مقصد رسید.

شهید زنده و زنده‌کننده است:

و آخرین نکته‌ای که اشاره کنم؛ شهید فقط «زنده» نیست، بلکه چون به مقام قرب الهی رسیده و سر سفره میزبانی خدا نشسته، «زنده‌کننده» هم هست. انصافاً شهادت امام شهیدمان مانند حیاتش خدمت نبود؟ دیدید چقدر جامعه را زنده کرد! این حیاتی که امروز ما می‌بینیم و این روحیه‌ای که در جامعه هست، به برکت خون شهداست. همه شهیدان در جایگاه خودشان و به میزان وجودی‌شان این نقش را دارند.

پس خلاصه دومین فلسفه این جنگ‌ها، سختی‌ها و مشکلات این است که عده‌ای گلچین شوند و خداوند آن‌ها را برای مهمانی و پیشگاه خودش برگزیند.

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.